

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓ
HIVATAL ÉS NYOMDA

Cluj-Kolozsvár, St. Barón
S. Pop, (Brassai-utca) 10

Telefon: Szerkesztőség
és kiadói hivatal — 977
K. N. Sz. — 558

A közíratok kizárólag a
szerkesztőségnek cím-
zendők. Közíratokat nem
adunk vissza

UJKELET

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában	
Egész évre	— 620
Félévre	— 320
Negyedévre	— 170
Egy hónapra	— 60
Egy szám ára pályaud- varon és vidéken is	3 lej
Bukarestben	— 3-50
Csehszlovákiában	
Egy hónapra	— 25 ck
Egy szám	— 1-50 ck

1924 március 25 Kedd

Cluj-Kolozsvár * VII. évfolyam * 70. szám

5684. Ádár sáni 19

Demokrácia és kapitalizmus

(Páris, márc. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.)
Diener-Dénes József, a magyar Károlyi-kormány volt külügyi államtitkára a napokban felolvasást tartott a „College Libre des sciences sociales” helyiségében nagyszámu közönség előtt, amelynek tulnyomó része politikusokból és tudósokból állott.

Az előadó beszéde bevezető részében rámutatott arra, hogy Európa újjáépítését csak maga Európa tudná végrehajtani. Nemcsak anyagi okokból, hanem sok történeti indokból is lehetetlennek látszik, hogy Európa amerikai segítséggel állítsák talpra. Amióta történeti följegyzéseink vannak, meg lehetett figyelni, hogy a munka-kultúra és az azt — elég nagy távolságban — követő szellemi-kultúra keletről húzódott nyugat felé. A munka-kultúra most Európából Amerika felé készül vándorolni. Nyugat- és Középeurópa helyében Amerika lesz a világ munkahelye. Történeti ellentmondás, mintha Amerika historialag szükséges folyamatban utját állná Európa újjáépítésének. Nyugat- és Középeurópa elég tőke fölött is, hogy az újjáépítést — ha mélyebb materiális színvonalon is, mint a háboru előtti időkben — megcsinálja és végrehajtsa. Csak akkor, ha az újjáépítés nem sikerülne, kell elvárni az amerikai segítséget, de ezt is csak akkor szabad igénybe venni, ha szükség mutatkozna arra, hogy Európa mint Amerika gyarmata maradjon fenn.

Hogy megoldassanak a problémák, amelyek Európa újjáépítésének útját állják, meg kell ismerni e problémák lényegét. E lényeg pedig nem más, mint a demokratikus és hatalmi kapitalizmus közötti ellentét. A kapitalizmus gazdasági ismeretanyagát alaposan végigkutatják, ellenben teljesen elhanyagolták annak politikai ismeretét. Pedig a forradalom győzelme óta a kapitalizmusnak kétféle formáját lehet megállapítani. A háboru előtti időben a demokratikus kapitalizmusnak otthona Anglia és Franciaország volt, a másiké, a hatalmi kapitalizmusé Oroszország, Németország és Ausztria-Magyarország. Az első az angol és francia forradalom születtje, vagyis a feudalizmus leigázásának terméke, utóbbi a feudalizmus örökét képező kapitalizmusé. A két kapitalizmus politikai eszmévilága merőben különbözik egymástól. Az első a kapitalizmus fejlődését a liberalizmusban látja, utóbbi azonban, mint a feudalizmus, a hatalmi gondolat-szférában.

Diner-Dénes kimutatja ebből az ellentétből a XIX. század német-francia ellentétjét és hogy ebből miként robbant ki a nagy háboru. A demokráta és hatalmi kapitalizmus közötti ellentét azonban még mindig fennáll. Mert a fegyveres háboru elvesztésével a hatalmi kapitalizmus nem adta fel a harcot és a gazdasági léren szeretné magát az elvesztett háboruért kárpótolni.

Az előadó azután kitért a témának gyakorlati és politikai részére. A központi hatalmak katonai összeomlása után nyomban következett a hatalmi kapitalizmus és a feudalizmus összeomlása. A szövetséges kormányok akkoriban könnyen uralomra segíthették volna ezekben az országokban is a demokráta-kapitalizmust, de a szocializmus hirtelen megnövekedése miatt nem tudták, hogyan használják ki győzelmüket. Ahelyett, hogy a demokráta kormányzatokat támogatták volna, inkább a régi rezsim embereivel keresték az összeköttetést.

Ennek az a következménye, hogy az európai helyzetet ma kétségbeesetten hasonló ahhoz a helyzethez, amely 1914 előtt volt és amely szükségszerűen hozta a háborut.

Döntő vereséget szenvedtek a mexikói felkelők

Mexikó, március 24. A kormánycsapatok döntő vereséget mértek a felkelőkre és elfogták Huertát. A felkelők visszavonultak.

Megkezdődött a román-orsz konferencia

Beszarábiáról egyik félnek sem szabad lemondania. A svájci sajtó Románia mellett. Averescu tábornok ki akarta üríteni Beszarábiát?

(Bécs, március 24. Az Uj Kelet tudósítójától.)
A román delegáció tagjai Mitileneu bécsi román követ vezetésével meglátogatták Grünberger külügyminisztert.

Az orosz delegáció Krestinsky vezetésével tegnap este érkezett meg az osztrák fővárosba. A konferencia ma, hétfőn kezdődik a kormánypalotában.

Az osztrák sajtó ismerteti úgy a román, mint az orosz delegáció álláspontját. A román álláspont

a beszarábiai országos tanács határozatára támaszkodik,

mely az egyesülést kimondta. Viszont az oroszok szerint ez a határozat a román szuronok hatása alatt jött létre, azonkívül a román kormány ünnepelesen elismerte Beszarábiának Oroszországhoz való tartozását. A román csapatok Beszarábiát 1918 februárjában szállták meg, március 5-én pedig Averescu tábornok, az akkori miniszterelnök az oroszokkal megegyezést kötött, melyben megígérte, hogy a románok két hónap mulva kiürítik a tartományt.

A francia kormány közzétette azt a táviratot, amelyet Csicserin hozzá a Beszarábiai kérdésben intézett.

A távirat szövege a következő:

A szovjetunió kormánya erőlesen tiltakozik azon támogatás ellen, melyben a francia kormány

a szovjetunióval szemben a román megszállást részesíti, nem is szólva arról, hogy Beszarábia megszállásakor Franciaország formálisan kijelentette, hogy a román megszállás csak ideiglenes lesz.

A francia parlamentnek az orosz-román tárgyalások előestéjén hozott határozata egy harmadik állam beavatkozását jelenti, azzal a céllal, hogy a tartós békét megzavarja és Európának ezen a részén a helyzet zavarosságát fentartsa. A szovjetunió kormánya felhívta a francia kormány figyelmét arra, hogy Franciaország a ratifikálás ténye által szolidárisnak nyilvánította ki magát a szovjetkötársaság és a beszarábiai nép jogainak lábbal tiprásával s ezért Franciaország felelős mindazokért a károkért, amelyeket a megszállás a szovjetkormány-nak okozott. A szovjetkötársaságok szövetségének kormánya le fogja venni konzekvenciákat.

Budapest, március 24. Ma kezdődik Bécsben a román-orsz konferencia. Mindkét delegáció tisztelt Grunberger osztrák külügyminiszternél. Diplomáciai körökben

pesszimizmussal tekintenek a konferencia elé,

mert mind a két küldöttségnek arra van utasítása, hogy Beszarábiáról nem szabad lemondania.

Bern, március 24. A svájci sajtó a beszarábiai ügyben számos cikket közöl Románia érdekében.

Hamisítvány a francia-cseh titkos szerződés?

A prágai félhivatalos lap ellentelepölezésel. Párlsból is cáfolják a „Berliner Tageblatt” szenzációját

(Prága március 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A félhivatalos „Prager Presse” megállapítja, hogy az 1918 október 28-án keltezett okirat, amelyet a „Berliner Tageblatt” március 21-ikén nyilvánosságra hozott és amelynek lényege egy állítólagos francia-cseh katonai megegyezés, szöszertint megegyezik azzal a hamisítvánnyal, amely már régóta kezében van az illetékes csehszlovák köröknek. Hasonlóképen hamisítvány az 1921 április 24-ikéről és az 1921 november 8-ikáról keltezett pótszerződés is, amelyet a „Berliner Tageblatt” már avizált, de még nem közölt le. A cseh lap ezzel kapcsolatban felhívja a figyelmet arra, hogy az 1918 október 28-iki állítólagos szerződésről részletesen szó esett abban az emlékiratban, amelyet csak 1919-ben dolgoztak ki hét fejezetben a békekonzferencia használatára.

A lap szerint a „Berliner Tageblatt” hamisítványának eredete az a jegyzőkönyv, amely Andrassy gróf egykori osztrák-magyar külügyminiszter és Bismarck német kancellár között jött létre egy titkos szerződésről. Ezt a jegyzőkönyvet, amelyet 1879 szeptember 24-ikén írtak alá, a „Prager Presse” részben le is közli. A Prizbram professzornak „Ausztria-Magyarország politikai titkosszerződésai 1874-től 1914-ig” című könyvéből. Az idézet így hangzik:

Andrassy gróf hozzájárult ennek a javaslatnak alapvető gondolatához, ezzel szemben azonban a német birodalmi kancellár által javasolt formában és kidolgozásban előterjesztett egyezmény aláírását gondolkodás tárgyává tette, minthogy ez nem volt módjában és nem volt reá felhatalmazása, ezért a javaslatnak az említett megfogalmazásban való elfogadását legfelsőbb urának fogja ajánlani.

Ezzel párhuzamosan a „Prager Presse” leközli az 1924 január 10-én keltezett titkos

jegyzőkönyv egyik részletét, amely a belgrádi kisantant-konferencián jött létre. Ezt a részletet a „Berliner Tageblatt” március 19-iki számában a következőképen közli:

Momcil Ninesics dr. miniszter ur kijelentette, hogy ezzel a javaslattal és az eléje terjesztett írásbeli szerződés-tervezet alapvető gondolatával egyetért, de meggondolás tárgyává tette, hogy az új szerződést aláírja a dr. Benes által előterjesztett formában és kidolgozásban, mert erre nincs felhatalmazása és nem teheti. Mindenesetre legfőbb urának, az SHS.-királyság uralkodójának ajánlani fogja a tervezetnek a már említett megfogalmazásban való elfogadását.

A német lapok, mint Berlinből jelentik, ma is még nagyon kis részben és óvatosan foglalnak állást a „Berliner Tageblatt” leleplezése mellett. Egyedül a szocialista „Vorwärts” foglalkozik részletes vezércikkben a titkos szerződés ügyével, amelyben arra az álláspontra helyezkedik azonban, hogy a közzétett dokumentumok hamisítványok. Arra való tekintettel, hogy úgy párisi, mint prágai oldalról azt a vádat emelték, hogy maga a német kormány áll a leleplezések mögött, a „Vorwärts” nyilatkozattételre hívja fel a birodalmi kormányt, vajjon van-e valami köze a leleplezésekhez, hogy az ódiomot elhárítsa magáról. Ugyancsak ezt az álláspontot foglalja el a „Vossische Zeitung” is.

A francia félhivatalos Havas-ügynökség jelentése szerint 1918 októberében semilyen szerződés nem jött létre Franciaország és Csehszlovákia között. Csak 1918 decemberének végén indultak meg tárgyalások arról, hogy francia katonai bizottságot küldjenek Prágába. 1918 októberében, folytatja a Havas, még nem volt vége a háborunak, épp ezért a többi szövetséges csapatokhoz hasonlóan természetesen a csehszlovák hadsereg is Foch marsall főparancsnoksága alatt állottak.

Doktor Young Ayagi

a budapesti néger orvos-színész a lagosi színházi életéről

(Budapest, március 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Budapest a Belvárosi Színházban Sacha Guitry „Fekete és fehér” című darabjában esténként egy igazi néger lép fel, aki tulajdonképpen nőorvos és azének dr. Benjámín Ayagi Young a neve. Az exotikus amatőr színművész tavaly európai tanulmányúton volt és Bécsben három délafrikai néger artistával találkozott, akik panaszkodva mesélték el, hogy egy negyedik társukkal Budapestre vannak szerződötve, azonban társuk Bécsben hirtelen megbetegedett. Kérték Young doktort, hogy legyen segítségükre és vállalja el a negyedik megbetegedett artista szerepét. Dr. Young honfitársaival Budapestre utazott és tényleg fel is lépett egy varietében. Young dr. azóta a zsidó kórházban hospitált és most dr. Schwartz Arnold orvossal közösen nőorvosi rendelőt nyitott.

Dr. Young Lagos angliai gyarmatról származik és a lagosi színházi életéről érdekes dolgokat mond el. A néger fővárosban több színház és mozi van, amelyeket a néger szorgalmasan látogatnak és amelyekben néger társulatok játszanak. Legnagyobb része balföldi néger szerzők darabjait játsszák, a fehér költők közül csak Shakespeare drámái azok, amelyek a néger nemzeti színház színpadán szerepelnek.

Bucsuzás közben dr. Young egy közismert néger anekdotát mondott el:

Egy fehér kereskedelmi utazó érkezett Európából egy Lagos közelében fekvő néger faluba. Az egyik negernél megszállt és első kérdése volt, hogy pénzét és értékpapirjait hol őrizhetné meg legjobban.

— Itt az asztalon, — felelte a néger.

— Nem lopják el innen? — kérdezte ijedten az európai.

— Vannak itt rajtad kívül még fehérek?

— Nincsenek.

— Hát akkor ki lopná el a holmijaidat?

— kérdezte a házgazda.

Tizezer állami tisztviselőt elbocsátanak Magyarországon

Szerdán terjesztik be a felhatalmazási törvényt. Decentralizálják a magyar pénzügyigazgatást. A szanálás egyéb feltételei

(Budapest, március 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A lapok értesítése szerint a felhatalmazási törvényjavaslat, amelyet szerdán nyújtanak be a nemzetgyűlésen, csak a közlelmzési minisztérium megszüntetését tartalmazza, egyéb hivatalok megszüntetéséről azonban egyelőre nincsen szó. A javaslat leglényegesebb szakasza az, amely a pénzügyi kormányzat gyökeres átszervezésére vonatkozik. E paragrafus szerint a szanálás ideje alatt az összes állami bevételek a jegybankhoz folynak be külön állami számlára. Ugyancsak a jegybank fogja teljesíteni az összes állami kiadásokat.

Ezáltal az állampénztárak eddigi jellege megszűnik és a szanálás ideje alatt sem ezek, sem az adóhivatalok pénzkezeléssel nem foglalkoznak, hanem mint legalsóbb fokú pénzügyi hatóságok, átveszik a pénzügyigazgatóságok és adófelügyelőségek munkakörének egy részét.

A központi pénzügyi kormányzatot decentralizálják,

a pénzügyigazgatóságok bizonyos ügyek intézését átveszik a pénzügyminisztériumtól.

A javaslat szerint a szanálás első évében tizezer állami tisztviselőt kell elbocsátani, ezzel egyidejűleg megszűnik a közhivatalnokok természetbeni ellátása is. Az állam bevételeinek fokozására lényegesen felemlik az adókat úgy, hogy a szanálási időszak végén fejenként ötven aranykorona adó esik minden magyar állampolgárra.

Szerényi József báró a kölcsönről adott nyilatkozatában hangsúlyozta, hogy Magyarország legvitálisabb érdeke, hogy a kölcsönt mielőbb megkapja, mert a kölcsönakció elgáncsolása vagy késleltetése a korona újabb sü-

lyedését eredményezné. A demokrata párt elhatározta, hogy a törvényjavaslatot megszavazza.

Korányi Frigyes párisi magyar követ, aki Magyarországot a népszövetség genfi tárgyalásain képviselte, Budapestre érkezett és jelentést

tett Bethlen miniszterelnöknek a népszövetség üléséről.

Az önálló magyar jegybank, Popovics Sándor nyilatkozata szerint, május elején kezd meg működését.

Az orosz ellenforradalmi szervezetek hűséget fogadtak Nikolajevics hercegnek

Párisba tették át az orosz ellenforradalom székhelyét. Wrangel tábornok akciójába lépett

(Páris, márc. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A párisi oroszok körében nagy mezmozdulást váltott ki az az esemény, hogy Wrangel Péter báró tábornok, az orosz belseviki-ellenes hadsereg főparancsnoka Párisba érkezett. Mindenki tudja azt, hogy Wrangel nemcsak Párisban élő feleségét és gyermekeit jött meglátogatni, de politikai célok hozták a fővárosba. Az a körülmény, hogy Wrangel Sebiclev irodafőnök, aki a miniszterelnök szerepét tölti be, Párisba elköltöztetett, szintén azt igazolja, hogy Wrangel utjának fontos politikai céljai vannak. A párisi monarchista oroszok már régen tisztában voltak Wrangel párisi utjának céljaival és nem titkolták azt, hogy Nikolajevics Nikolaj nagyherceg rövidesen ismét a politikai porondra lép és hogy ehhez az eseményhez Wrangel Párisba érkezése szolgálhatja a nyitányt.

Nikolajevics Nikolaj nagyherceg jelenleg hatvanhat éves és Mihajlovics Mihály nagyherceg után a legidősebb tagja a Romanov-dinasztiának. Feltűnő hirtelenséggel megszokta rivierai tartózkodását és Párisba érkezett. Az elmúlt napokban fogadta Wrangel. A kihallgatás alkalmával Wrangel átadta a nagyhercegnek a Jugoszláviában élő orosz fehér

hadsereg protektorátusát és bejelentette, hogy az összes monarchista orosz szervezetek alávetik magukat a nagyhercegnek. Ennek a körülménynek rendkívül nagy jelentősége van, mert Wrangel eddig állandóan azt hangoztatta, hogy nem csatlakozik egyetlen politikai irányzathoz sem és hogy neki és hadseregének teljesen mellékes az államforma kérdése, mert feladatának csak azt tartja, hogy Oroszországot megszabadítsa a bolsevik uralom alól.

Bizonyos, hogy ma Páris az antibolseviste orosz mozgalom központja. Lenin halála után új reménysek ébredtek az orosz emigráns szi-vekben. A „Gazette Russe” című orosz monarchista lap, amely eddig Berlinben jelent meg, áttette Párisba megjelenési helyét. Párisban van a Kartasow vezetése alatt működő ugynevezett nemzeti komité, azonkívül Párisban székelt a kadettek pártjának vezetősége, az élen Miljukovval. Nagy feltűnést keltett az is, hogy Wrangel egyidőben érkezett Párisba az orosz monarchista köröknek két jelentős személyisége. Krasnow tábornok, az ismert kozákezer és író, aki Nikolajevics nagyherceg vendége volt, továbbá Markov, aki az orosz monarchista mozgalom helyzetéről optimisztikus előadást tartott.

Azt még nem bántam, hogy feleségem meg akart gyilkolni...

A flegmatikus gyilkos elmondja, hogyan ölte meg egy biciskával a feleségét

(Cluj Kolozsvár, március 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) — Kun Márton — kiáltja az elnök. A vádlott, negyvenöt éves nyugodtnézésű paraszt, illetlenül odaáll a rács elé, tempósan sodor egyet a bajuszán, végigsimítja a ruháját és illetlenül, csendes, izgalom nélküli hangon megszólal:

— Jelen!

A tárgyalást vezető bíró olvassa a vádiratot:

— Az ügyészség szándékos emberölés miatt vádat emelt Kun Márton negyvenöt éves györgyfalvi lakos ellen, aki 1924 január 12-én veszekedés hevében feleségét Czirják Katalinát konyhakkéssel szíven szúrta...

— Megértette a vádat?

(Bicska volt)

— Meg, instálom, csak hogy nem konyhakés volt, hanem bicska. Tessék kijavítani az írást, mert ami törvény, törvény...

A vádiratot olvassák tovább, aprólékos részletességgel olvassák Kun Márton fejére a bűnét. A vádlott nyugodtan hallgatja végig a vádat, egyetlen arcizma sem rándul össze, mintha nem is róla szólna a vaskos hivatalos akta és nem is az ő fejére fognak ítéletet mondani a bírák.

— Most hadd beszéljek én — mondja, amikor a bíró elkészült a vádirat felolvasásával. És beszédbe kezd. Epikus hangon szól, mintha az unokáinak mesélne el valami mesét:

— Az úgy volt, — kezdi — hogy tiz évvel ezelőtt elvettem a Katit és Pestre költöztünk. Ő szolgált, én meg munkába jártam így csak megéltünk valahogy. Már akkor is mind rágták a fülem, hogy a feleségem megcsal, de én nem sokat adtam a szóbeszédre, meg aztán kitört a háború, be kellett vonulnom katonának és nem értem rá ilyen aprósággal törődni.

— Amikor hazajöttem a háborúból, újra összekerültünk én elfelejtettem neki mindent. Le-költöztünk Györgyfalvára és gazdálkodni kezdtünk. De a jó Isten tudja mi ütött a feleségembe, mindenáron el akart tenni a láb alól.

(Mérget kevert)

— Mérget kevert az ételembe minden áldott

nap. Én tudtam, mert mindig rosszul lettem, ha a főztjéből ettem. Egy nap magam aztán meg is bizonyosodtam róla, mert észrevettem, hogy nem akar abból a tálból enni, amibe nekem készítet éltel. De én igazán nem törődtem vele tekintetes törvényeszk, asszonydolog gondoltam, majd megunja.

Háromszor is elismételi, hogy nem vetett ügyet a felesége mérgezési praktikáira, ugylátszik fél, hogy a törvény nem fog hiinni neki.

— Mikor láttam. — meséli tovább — hogy az csak nem hagy fel a méregkeveréssel, kiöntöttem az ételt, amit főzött és kenyéren tengődtem. Egy szót sem szoltam neki. Száz tanut is tudok állítani tekintetes törvényeszk, hogy egy rossz szót sem szoltam neki, hadd teljék kedve.

— Januárban lakodalomba voltunk hiva a szomszédfaluba. Ott is mind mondták: „Te Márton, a te feleséged így-ugy megcsal téged és az életedre tör.” Hát amikor hazamentünk kispukuláltam, hogy csak valaki biztatja az asszonyt ellenem, másképen csak nem törne az életemre?

— Nincs igazam bíró ur! — szakítja önmagát félbe, de nem is várja a feleletet, tovább beszél:

(Tudni akarta)

— Amikor hazajöttünk gondoltam előveszem az asszonyt és kiveszem belőle, hogy ki biztatja fel ellenem. Nem akartam én őt bántani, csak tudni akartam, ki a felbiztató, hogy szemébe nézhessek.

— Ugy is tettem. Meg is mondtam neki: *Te én azt még nem bánom, hogy meg akarsz gyilkolni, az a te dolgod, csak tudni akarom, ki bujtat fel, mert az már az én dolgom.*

— Kértem is vagy háromszor, mondja meg, de nem akarta. Akkor megmérgezedtem és belője szurtam a bicskát.

— Menten meghalt, de igazam volt, mert ha megmondja, egy hajszálát sem bántottam volna. Így volt tekintetes törvényeszk.

Befejezte a monokáját köhecsélt egyet, aztán leül a padra és óda sem figyel többet. A többi a törvény dolga, meg az ügyvédé!

A törvény meg az ügyvédék úgy találták, hogy nincsen elég tanu beidézve és két hétre elhalasztották a tárgyalást.

B. M.

A „jó” k... állit egyszer... dalkodóhoz. A

jébe a koldus... rázza meg sze... volt hajlandó... vét kap. An

— Abrak... szabitotta a... meg Isten a... Ha-man leg... amilyen neki

Aki ugy... rabbinak, ho... sincsen már... történt vele

— Hát... és rámutat... — Én t... a zsidó.

— Hát... kül születél

Az itele... zsidó favágó... fogtak a mu... masan vágta... hó-rukk kiál

Mikor f... vetelte rész... nem akart... tudtak me... rabbihoz.

A rabbi... a pénzt és... amint a pa... — Na, azé a pénz... gése.

A dudu... hires dajen... sora óta a... utóbbi ros... hogy a dáj... embert tisz

Wolf... főtisztgabiró... aki az ötv... megfosztott

A főtis... eimondotta... engedte, attól télt, erőltetés.

hosszunapl... — Ige... egyet fujh... — Ejn... szolgabiró... nem fujt

— Ejn... szolgabiró... nem fujt

— Ejn... szolgabiró... nem fujt

— Ejn... szolgabiró... nem fujt

— Ejn... szolgabiró... nem fujt

— Ejn... szolgabiró... nem fujt

— Ejn... szolgabiró... nem fujt

A láncos „Astra” teherautók a legteherbíróbbak

Roth cipész Cluj, Szép-u. 2 (Gólya-nagyáruház mellett)

Ez történt...

A „jó” kívánság. Egy szegény kéregető beállt egyszer egy Man nevű gazdag, de fukar gazdálkodóhoz. A gazdálkodó éktelen dühre fakadt, amikor a koldust meglátta és hiába kért, könyörgött a koldus, egy banit sem akart neki adni. Végre is a koldus jobbnak látta odébállni. Vissza szolt az ajtóból:

— Az Isten áldjon meg, ahogyan megáldotta Ábrahám ősatyjánkat — és elment.

Mannak szegyet ütött a fejébe a koldus áldása, visszahívta, hogy magyarázza meg szavait. A koldus azonban csak akkor volt hajlandó magyarázatot adni, ha egy jó nedovét kap. Amikor megkapta magyarázatba fogott:

— Ábrahámot, megáldotta az Ur és meghosszabbította a nevét egy h betűvel, hosszabbítsa meg Isten a tenevedet is egy h betűvel, hogy Ha-man legyen belőle és olyan véged legyen, amilyen neki volt.

K. G. Bontida

Aki úgy született. Egy zsidó panaszkodik a rabbinak, hogy az összes fogai kihullottak, egy sincsen már és megkérdi a rabbitól, hogy miért történt vele ez a csúfság.

— Hát szakállad miért nincs — kérdi a rabbi és rámutat a panaszkodó borotvált arcára.

— Én úgy születtem szakáll nélkül — feleli a zsidó.

— Hát fogaid is azért nincsenek, mert anélkül születél — mondja ki a szentenciát a rabbi.

K. I. Csáki görbő

Az ítélet. Lengyelország egy kis falujában két zsidó favágó közös munkára társult. Hétfőn hozzáfogtak a munkához, az egyik egész héten szorgalmasan vágta a fát, a másik hozzá sem fogott, csak nő-rukk kiáltással biztargatta a másikat.

Mikor fizetésre került a sor, a hó-rukkos is követelte részét, az azonban, aki tényleg dolgozott, nem akart osztzkodni vele. Minthogy sehogysem tudtak megegyezni, elmentek din-tóra elé a rabbihoz.

A rabbi meghallgatta a feleket, azután elkérte a pénzt és a földre dobta. Az ércpénz csegett, amint a padlóra esett.

— Na, — mondta a rabbi — aki dolgozott azé a pénz, aki kiállt hozzá, azé a pénz csengése.

Wolf Norbert, Viseul de Sus

A dudu. Csongrádon élt egy vallásosságáról híres dájen, reb Wolf Schönfeld, aki évek hosszú sora óta a nagy ünnepeken a sófárt fujta. Az utóbbi roshásáná ünnepen arra való tekintettel, hogy a dájen már nagyon előregedett, fiatalabb embert tisztelték meg a sófárral.

Wolf nem nyugodott bele a sérelembe és a főszolgabírónál tett panaszt Frenkl gabbe ellen, aki aki az ötven év óta neki kijáró tisztjétől egyszerre megfosztotta.

A főszolgabíró maga elé idézte a gabbét, aki elmondotta, hogy Wolf iránti előzékenységből nem engedte, hogy roshásánákor a sófárt fujja, mert attól félt, hogy az öregnek megárt a nagy megerőltetés. De, ami még nagyobb megtiszteltetés, hosszunapkor Wolf bácsit tisztelték meg a sófárral.

— Igen, — vetette közbe Wolf — de akkor csak egyet fujhattam.

— Ejnye a Wolf bácsi, — csóválja a fejét a szolgabíró — ha már kezében volt a dudu, miért nem fujt bele akár negyvenszer is...

Jánkev von Pécska

Modern antiszemitizmus. Egy falusi asszonynak valami dolga volt a városban, bement tehát egy zsidó fogorvoshoz is, hogy fogát kihuzassa. A fogorvos husz lejt vett a paraszt asszonytól, az asszony kifizette, nem tehetett egyebet. Mikor kiment az utcára, találkozott egy falubelijével és bosszusan így szól hozzá:

— Milyenek a zsidók, otthon a kovácsnál kihuzattam egy fogam, egy óráig huzogatta míg kijött és mégsem vett csak tiz lejt, ez a zsidó pedig egy perc alatt kihuzta és husz lejt vett érte.

Schocharj, Careimare

Sztrájk fenyegeti a bécsi nagyipart

A bécsi munkások és alkalmazottak bérmozgalma. Visszautasították a nagyiparosok szövetségének kompromisszumos ajánlatát

(Bécs, márc. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) A bécsi ipari munkások bérmozgalom előtt állanak. Az alkalmazottak és munkások bérjavítási kérése elől a munkaadók mereven elzárkóztak annál is inkább, mert a nagyiparnak, de különösen a vas- és fémiparnak igen gyenge üzlete volt elmúlt évben.

A bécsi Nagyiparosok Szövetsége kompromisszumos ajánlattal fordult az alkalmazottak és munkások szövetségéhez. A kompromisszumos ajánlatot azonban az alkalmazottak és munkások képviselői a leghatározottabban visszautasították.

Jövő hét keddjén az üzemi tanácsok ülést tartottak és ennek az ülésnek a határozatától függ, hogy a konfliktus kiéleződik-e, vagy az utolsó pillanatban sikerül elkerülni a sztrájk veszedelmét.

A Nagyiparosok Szövetsége tegnap újra

kompromisszumos ajánlatot tett az alkalmazottaknak és munkásoknak. Az új ajánlat újra részletesen ismerteti mindazokat az okokat, amelyek lehetetlenné teszik a kollektív béremeléseket. A Szövetség átirata szerint a vállalatok a jelenlegi bérek mellett sem tudnak prosperálni. Mindamelllett a Nagyiparosok Szövetsége

nem gördit akadályt

az elé, hogy egyes ipari vállalatok, amelyeknek a helyzete megengedi, teljesítse a munkások és alkalmazottak követelését.

Az alkalmazottak és munkások képviselői ezt az új ajánlatot is visszautasították és kijelentették, hogy csak kollektív alapon hajlandók tárgyalni. A munkások merev magatartása miatt a bécsi ipari körök aggodalommal néznek az események elé és általános sztrájk kitörésétől tartanak.

Egy híres talmudtudós halálára

Szatmár, márc. 20.

Az igazi nagyságot jellemző szerény visszavonultságban, sokaktól nem ismerve, vagy félreismerve, szűkös életviszonyai között is az utolsó lehelletéig a tudomány mezején dolgozva a napokban meghalt itt Friedländer Salamon rabbi. Gálat-életünknek szomorú tünete, hogy ilyen nagy tudósnak, aki nemcsak konzerválni tudja az óriási terjedelmű talmud tudományt, de e tudományt kivételes képességeivel tovább fejleszteni és korszakalkotó fontosságú művekkel gazdagítani képes, energiái nagy részét arra kellett pazarolnia, hogy műveinek kiadása lehetővé váljon.

Friedländer Salamon Bártfán született 1862-ben. Már mint fiatal fiú híres litvániai rabbik jesiváin végezte tanulmányait és 18 éves korában már rabbiképzésére volt. Ezután a pozsonyi, majd a dunaszerdahelyi jesivákat látogatta.

Figyelme studiumai közben igen korán ráterelődött a talmudtudomány egy igen mellőzött területére: a toszefita-irodalomra. A toszefita, amely tudvalevően a misna ikerestvére, annak dacára, hogy ezzel sok tekintetben egyenlő jelentőségű, a talmudtudomány Hamupipókéjévé vált. A misna lezárását követő kedvezőtlen viszonyok okozták a toszefita sorsának ilyen mostoha irányu alakulását és jellemző, hogy hosszú korszakok multak el anélkül, hogy akadt volna egy talmudtudós, aki a toszefitát az őt megillető pozícióba juttatni igyekezett volna. Ezt a hiányt, amely főleg abban nyilvánult, hogy egyrészt nem volt kritikailag átnézett hibátlan toszefita-szöveg, másrészt a toszefitához nem létezett semmiféle kommentár, Friedländer Salamon pótolni akarta akár egy élet munkája árán is és mint maga mondotta, 35 év óta minden gondolata, minden lehellete, összes napjai és éjjelei ennek a grandiózus munkának voltak szentelve. Sem fáradságot, sem költséget nem kimélve összehordotta a legrégebb toszefita-nyomatványokat és igen sok kéziratot, lemásolta híres talmudtudósok széljegyzeteit, összehasonlította a különböző szövegeket, míg végre egy teljesen hibátlan toszefita-szöveget sikerült megállapítania és ahhoz egy érthető kommentárt szerkesztenie. Végeztetül az egész mű elé egy tudományos értékelést írt, amely a toszefita történetéről ad felvilágosítást és megvilágítja azt a kérdést, hogy milyen viszonyban áll a toszefita a misnához.

Az első kísérlete ezen a téren és pedig a Széder Zeraimhoz tartozó toszefita 1890-ben jelent meg 286 oldalas könyvben a Lüwy és Alkalay pozsonyi cég nyomdájából 3000 példányban. A mű óriási feltűnést keltett és csakhamar teljesen elkopdottak. A legnagyobb talmudtudósok elismeréssel adóztak a szerzőnek, aki akkoriban Mühlhausenben lakott. Ezután Friedländer Salamon elhagyta másfélvezdes lakhelyét, Mühlhausent és anélkül, hogy rabbiállásra pályázott volna, 18 év előtt a Szatmárhoz közfelfkő Szatmárhegyen, majd két év után Szatmáron telepedett le és tisztán irodalmi munkásságnak élt.

1906-ban kiadta a Talmud-egyik legnehezebb traktátusát, a Jevamot-masztechtát saját magyarázatával. Ezt követte 1907-ben a Talmud Jerusalmi addig elveszettnek hitt, de általa buvárlatai közben a vatikáni könyvtárban felfedezett Chulin traktátusának saját kommentárjával kísért kiadása. E műhöz Salom Mardochai Hakohen (Svadrón) híres brzezanyi rabbi és Salomo Buber, a nagytudományu lembergi mecénás irtak széljegyzeteket. 3000 példányban jelent meg az a könyv, amely az utolsó példányig eltegyott. Ugyancsak egy másik általa felfedezett Jerusalmi-traktátus, a Zevachim kiadása következett az 1909. évben szintén saját magyarázatával kísérve, amely nem kisebb feltűnést keltett a tudományos világban.

Azóta szakadatlanul a Toszefita rendezésén dolgozott, mignem sikerült teljesen a Misna rendszere szerint mind a hat könyvet összeállítani és hozzá két magyarázatot írni a Bartenora és Toszafot Jomtov misna-kommentárok formájában.

E nagy művel Friedländer Salamon betetőzte talmudi munkásságát és éppen elkészült felhívása a zsidósághoz, hogy támogassák az örökbecsű könyvek kiadásában, amikor alattomos betegségé kiütötte kezéből a tollat és egy kínos operáció rohamos gyorsasággal sirba vitte a kitünő tudóst.

Említett felhívásában — amelyet már csak családjá bocsátott ki — önérzetesen rámutat Friedländer Salamon, hogy a legutolsó 300 éven belül, a Misnának, Bartenora és Toszafot-Jomtov kommentárjával való kiadása óta hasonló jelentőségű talmud-irodalmi munkát mint az ő Toszefitája senki sem írt. „De” — folytatja keserűen az öreg tudós — „mit használnak szavak, mire való egy egész élet munkája, ha hiányzanak a grandiózus terv megvalósításának anyagi előfeltételei? Öreg, gyenge és beteg lettem a szent Tóra szolgálatában. A Halacha terén végzett 50 éves munkám alig hozta meg számomra a betevő falatot és míg minden ország és nyelv tudományos munkássának számtalan irodalmi egyesület és támogatás áll a rendelkezésére, az Isten kertjében dolgozó munkás számára nincsenek stipendiumok, nincsen Nobel-díj; a talmudtudós osztályrésze, aki ifjúsága erejét a mi szellemi kincseink feltáráására szentelte, csak bánat, gond, szerencsétlenség és balsors lehet.”

Mély megilletődés fogja el az ember szívét egy érdemes tudós ilyen panaszos szózatának olvastára. Remélem, hogy a zsidóság, amely életében oly keveset nyújtott ennek a sorsüldözött nagy fiának, halála után méltóan megőrökíti az emléket azzal, hogy az általa egy élet munkájával megírt grandiózus mű kinyomatására a mintegy kétfélmillió lejre tehető költséget összeadja. Dr. Stern Mór

— Csökkentik a francia költségvetést. Párisból jelentik: A kormány bizottságokat nevezett ki, amelyek a megtakarításokat az egyes szolgálati ágakban keresztülvigykék. A tengerészeti, hadügyi és gyarmatügyi minisztérium költségvetésében máris jelentékeny redukciónak fognak keresztülvinni.

bak
mellett)

A „Hercules” - Tápsör páratlan minőségű Czell-Sörgyár Cluj-Kolozsvár

LEGUJABB

Besarábia tiltakozik az elszakítás ellen

Óriási népgyűlés Kisenovben és más városokban

(Bukarest, márc. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Az „Adeverul“ bécsi jelentése szerint a román delegációt nagy szívéllyel fogadták. Bécsi lapok szerint valószínű, hogy a besarábiai ügyről Rascanu és Krestinsky között magánbeszélgetés fog lefolyni. Ha a szovjetkormány álláspontja intranszigenz lesz, a konferenciát megszakítják, de a szakítás udvarias formák között, elhalasztás formájában fog megtörténni. Erre szerdán kerülne sor és ez esetben a román delegátusok csütörtökön hazautaznak.

Kisenov, március 24. Vasárnap nagygyűlés volt Besarábia fővárosában, amelyen több mint tízezer ember vett részt. A népgyűlés elnöke Gurie archimandrita, alelnöke pedig Zirelsohn főrabbi, országgyűlési képviselő volt. A szónokok hangsúlyozták, hogy Besarábiának a történelem és civilizáció akaratóból románnak kell maradnia. Beszéltek a besarábiai pártok vezetési, Sanilievici szenátor a kereskedelmi kamara nevében, Ermann pedig a német kolonisták részéről. A népgyűlés határozati javaslatot fogadott el, amelyben tiltakozik a szovjetkormány igényei ellen.

A gyűlés után hatalmas manifesztációt rendeztek a francia konzulátus, a hadtestparancsnokság és azon épület előtt, ahol annakidején az országtanács kimondotta az egyesülést. Végül táviratot intéztek Bratianu Jonelhez, Ducához, Vaitoianuhoz, Inculethez és Prosteanu tábornokhoz.

A többi besarábiai városban és községekben is tiltakozó népgyűléseket tartottak.

Ma proklamálják a görög köztársaságot

Athén, március 24. A kormány folytatja a kibékítés művét. Az államformaváltozás sima lebonyolítása érdekében a rojalisták és köztársaságiak közös bizottságot alakítottak.

Valószínű, hogy kedden, a görög nemzeti ünnep alkalmával, a lakosság követelni fogja a köztársaság azonnali proklamálását.

Bukarest, március 24. Skassis bukaresti követ, akit kormányra visszahívott, holnapután utazik haza. Az új görög követ Suitas volt brailai görög konzul lesz, aki meggyőződéses republikánus.

Danzig szabadváros elismeri a szovjetet

Berlin, március 24. A danzigi parlament elhatározta a szovjetkormány de jure elismerését.

Anglia nem köt katonai egyezményt Franciaországgal

Macdonald ellene van a véd- és dacsövetségeknek. Egyenlenségek a szakértői bizottságban. Németország teljesíti akarja kötelezettségét. Tuszokat vesznek a megszálló csapatok. Szakértői javaslat a Ruhr-terület és a Rajna-vidék kiűritésére

(Berlin, márc. 24. Az Uj Kelet tudósítójától.) Emlékeztet, hogy a bázei kémiroda leleplezésekor letartóztatták Darmont francia kapitányt, a kémiroda vezetőjét. Ezzel kapcsolatban a berlini lapok szóvá teszik, hogy a franciák retorzióképpen tíz hete tartják már fogságban tuszoként Schulz essenei főügyészt, Minde bochumi törvényszéki igazgatót és Adelstedt gelsenkircheni főpolgármestert. A német újságok hevesen tiltakoznak a francia kormány népjogellenes intézkedése miatt.

Marx kancellár képviselőjeiölt

Eberfeld, márc. 24. Marx kancellár képviselőnek jelöltette magát Düsseldorf keleti választókerületében. Programbeszédében szembeszállt azzal az állítással, hogy a világháborúért egyedül Németország a felelős. A kancellár hangsúlyozta, hogy Németországnak teljesítenie kell a szigorú, de elháríthatatlan kötelezettségeket, ha szabadulni akar a további megaláztatástól.

Németország egységéért

Páris, március 24. A lapok közlik, hogy a Dawes-féle szakértői bizottság három napra megszakítja munkálatait. Erről szóló jelentésében a „Matin“ hozzáfűzi, hogy a bizottság nem tudott megegyezni a német fizetések határidejében. A francia és belga szakértők nem találták kielégítőnek az angol javaslatokat.

Római távirat szerint a szakértői bizottsághoz közelálló körökben úgy tudják, hogy a bizottság ajánlani fogja Franciaországnak a Rajna-vidék és a Ruhr-terület teljes kiűritését. A német birodalom területének a berlini kormány hatásköre alatt való jogi egységesítése ellenében a német vasutakat ajánlják zálogul.

Macdonald három pontja

London, március 24. Beavatott politikai körökben úgy tudják, hogy Európa biztonságának kérdésében Macdonald a következő álláspontot vallja: 1. A jövőben nem szabad

Diaktüntetés Argetoianu ellen

Jasi, március 24. Vasárnap Argetoianunak a pénzkrisisról hirdetett előadása alkalmával a diákság tüntetést rendezett a volt belügyminiszter ellen és megakadályozta az előadást.

Maniu elvben megegyezett Jorgával

Bukarest, március 24. A Maniu és Jorga közötti tárgyalásokra vonatkozólag az „Adeverul“ jelenti, hogy a fúzió eszméjét a két pártvezér elvben elfogadta. Hozzájárult az egyesüléshez a Jorga-párt válaszmánya is. A nemzeti párt vezetési azonban csak a párt erdélyi végrehajtóbizottságának ülése után dönthetnek véglegesen. Az ülést még e hét tolyamán meg fogják tartani.

két-három államból álló szövetségeket kötni, mert ezek fokozzák a háború lehetőségét. 2. Franciaországnak megegyezést kell keresni Németországgal és erőszakos eszközöket nem szabad alkalmazni. 3. Anglia visszautasít mindenféle katonai megegyezést Franciaországgal.

Uj leszerelési konferencia

Róma, március 24. A fascizmus ünnepén Mussolini nagy beszédet mondott, amelyben külügyi politikájáról is nyilatkozott. Abszurdumnak mondja és visszautasítja az Olaszország izolálásáról szóló híreket. Olaszország békés politikát követ és mindenütt ott van, ahol nemzetközi érdekről van szó. Elismerte a szovjetkormányt és nincs ellene annak sem, hogy Németországot felvegyék a népszövetségbe, Olaszországnak azonban nem szabad teljesen pacifista ideológiákra bízni magát, ezért tengerészet, hadsereg és légi flotta fölött kell rendelkeznie.

Washington, március 24. A parlament határozati javaslatot fogadott el, amely felhívja Coolidge elnököt, kezdje meg a tárgyalásokat egy új nemzetközi leszerelési konferencia összehívására.

Coolidge tudomásul vette a parlament határozatát a leszerelési konferencia összehívására vonatkozólag, de kijelentette, hogy a helyzet ma nem nagyon kedvező ilyen konferenciára.

— Jugoszláv vámőrök és olasz csempészek harca. Rómából jelentik: Zára mellett jugoszláv vámőrök üldözöbe vettek egy élelmiszerszállító olasz bárkát. A harcokban egy olasz paraszt halálosan megsebesült. Ezzel kapcsolatosan a San Marco olasz cirkáló Zarába érkezett.

— Vonatkisiklás három sebesülttel. Bukarestből jelentik: A bukarest—maresettii vonalon Sichlea állomás közelében egy tehervonat kisiklott. Három sebesült az áldozat. A pálya kétszáz méterre megrongálódott. A forgalmat átszállással bonyolítják le.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

D. Hermanné, Cehul Silvaniei. Az új bevándorlási rendelkezések értelmében ön soronkívül vizumot kaphat, ha férje közjegyzői nyilatkozatot küld, amelyből kitűnik, hogy feleségét és négy gyermekét Amerikába akarja vitetni. Ennek az okiratnak alapján a bukaresti konzulátus kvótán kívül is, azonnal láttatni fogja az utleveleket.

W. M. Bistrifa. Cikkét ma is igen érdekes tanulmányának tartjuk, de a hetilap népies irányának ez a sulyos filológiai fejtegetés nem felel meg.

S. József, Msziget. Herzl Tivadar özvegye körülbelül négy évvel később szintén meghalt. Gyermekai közül egyik leánya Csehszlovákiában lakik, a másik egy jugoszláviai mérnökhöz ment feleségül. Egyetlen fia a londoni cionista szervezet elnöke mellett dolgozik. A család rendes polgári viszonyok között él.

— Sztrájk előtt a marosvölgyi famunkások. A marosvölgyi famunkások és munkaadók között néhány hét óta a kollektív szerződés ügyében tárgyalások folynak. A fűrészgári tulajdonosok és telepek munkásai érdekeit Dán István, a famunkás-szövetség titkára képviselte, a munkaadók részéről a tárgyalások vezetésével dr. Lakatos Sándor, a munkaadók szövetsége targonai titkára volt megbízva. A tárgyalásokon Malai János kerületi munkügyi inspektor elnökölt. Eleinte a munkaadók maguk is a kollektív szerződéshez ragaszkodtak, de valótán javulása óta az export után remélt haszon csökkent és ezért a munkaadók a réginél kisebb igényű kollektív szerződés megkötését ajánlották föl. Ehhez járult még az is, hogy a CFR által ígért vagonmenyiség csak negyven százalékát tudná lebonyolítani a már kivitelre lekötött árúból és az erdőkitermelési tilalmak is gyöngítik a piac helyzetét. A termelők a vámtételek leszállításán szeretnék kártalanítani magukat, amire akciót is indítottak. Ha ez sikertelen maradna, akkor munkamegszűntéssel felelnének abban bizakodva, hogy a kormány nem szívesen látná sem azt, hogy öt-hatezer munkás kereset nélkül álljon, sem azt, hogy az export ebben a fontos kiviteli cikkben stagnáljon. A munkások részéről hangoztatták, hogy abban az esetben, ha a kollektív szerződést nem sikerülne megkötöni, ekkor próbálkoznai fognak a telepenkénti szerződésekkel, ami annál inkább elérhető minthogy minden üzemben más termelési lehetőségek adódnak.

— Sajtó-sorsjegyek. Az erdélyi román sajtószindikátus „Sindicatul Presei Romane din Ardeal“ sorsjegyei a pénzbefektetés legjobb lehetőségét nyújtják. Két lej ellenében — ez egy sorsjegy ára — bárki nyerhet 100.000 lejt. A sorsjegyek 5412 nyereséget nyújtanak, félmillió lej értékbe. A főnyeremények 100.000, 50.000, 25.000, 10 ezer stb. A húzást 1924 augusztus 16-án tartják meg Clujon a hatóságok és a közönség jelenlétében. A nyeremények garantálva vannak. Aki jelentéktelen kockázattal nagy nyereségben akar részesülni, rendeljen sorsjegyeket a Cluj-i Sindicatul Presei-től. Megrendelések postautalvány útján eszközölhetők. A rendelés minimuma 10 jegy. Ára 20 lej, mely összeget a Sindicatul Presei Romane sorsjegy központjának kell beküldeni Cluj, Piata Unirii 29. A sorsjegyek ajálva postán küldetnek. Aki 100 lej értékben rendel sorsjegyet, 10 százalékos engedményben részesül. 500 lejes megrendelések után 20 százalékos ad a szindikátus.

Használjunk kizárólag

PLANTOL

legjobb növényzsírt, mert ez tiszta, egészséges és kiadós!

כשר של פסה
áru

Főtisztelendő Fuchs Benjámín nagyváradi főrabbi felügyelete alatt készült, szigoruan ortodox rituális előírás szerint.

Képviseli: HIENZ VILMOS Cluj

EGÉSZ LAKBERENDEZÉSEKET, RÉGISÉGEKET ÉS ZONGORÁKAT, ÉKSZEREKET VESZEK, ELADOK ★ STERNBERG J. ★ ORADEA-MARE PIAȚA UNIRII

Báliruhákat minden árnyalatban fest, tisztít Czink

HIREK

az Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja

Szerkesztők: Giszkalay Janos és dr. Marton Ernő.

Felolvasó szerkesztő: Dr. Marton Ernő

Az Uj Kelet cikkeinek utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

Előfizetési árak: Egy hónapra 60 lei, negyedévre 170 lei félévre 320 lei, egész évre 620 lei.

Öremániában és külföldön az „Uj Kelet” részére kizárólag Rador Publicitate (Bucuresti, Str. Gen. Berthelot 1.) hirdetési iroda vesz föl hirdetéseket.

— Az Uj Kelet legközelebbi száma a nyomdászemélyzet közbeeső munkaszüneti napja miatt csütörtök reggel a rendes időben jelenik meg.

— Nacionalista zavargásoktól tartanak Münchenben. Berlinből jelentik: Münchenben nacionalista zavargásoktól tartanak, ha a bíróság Ludendorff tábornokot is elítéli a Hitler pörben.

— Cluji küldöttség a munkaügyi minisztériumban. Bucurestiből jelentik: Egy Pop Szever, Hevesi József és Caciula kamarai titkárokból álló küldöttség a napokban a munkaügyi minisztériumban járt, hogy a cluji tanoncotthon ügyében kikérjék a minisztérium támogatását. A küldöttséget Szedlacek munkaügyi vezérigazgató fogadta, aki az előadott kérésekre adott válaszában kijelentette, hogy a minisztérium nagy súlyt helyez az iparoktatásra és azt minden vonatkozásában támogatni kívánja. Minden tekintetben elősegíteni akarja a kormány az ipart, amelynek Erdély igen jelentős centruma. 1924-re a tanoncotthon szubvenciójának egy részét folyósítani fogják. A küldöttség szívélyesen megköszönte a biztatást.

— Terjed az angol munkások sztrájkmozgalma. Londonból jelentik: A sztrájkoló villamosvasuti alkalmazottak száma tizenötezer, az autóbussz-iparban huszonötezer alkalmazott sztrájkol. Tegnap a mozdonyvezetők gyűlést tartottak, amelyen szimpátiájukat fejezték ki a sztrájkolóknak mellett és szintén abba akarják hagyni a munkát. Százötven szikratávíró-alkalmazott béremelési differenciák miatt ma lépett sztrájkba. A terjedő sztrájk megbénítja az üzleti életet és a forgalmat.

— Öngyilkos lett egy magyar földművelésügyi államtitkár. Budapestről jelentik: Rakovszky György nyugalmazott földművelésügyi államtitkár fobelötte magát. Állapota életveszélyes. Tettének okát nem tudják.

— Halálos pisztolypárbaj a menyasszony randevuja miatt. Berlinből jelentik: A Grunewaldban tegnap a legsúlyosabb feltételek mellett pisztolypárbajt vívott két jóbarát, akik együtt harcolták végig a háborút. A párbaj az egyik fél halálos sebesülésével végződött. A szerencsétlen eset előzményeiről érdekes részleteket közöl egy berlini újság. Egy ősi lovagbirtok negyven éves örököse beleszeretett egy huszonegy éves leányba, akit nagyon előkelő társaságban ismert meg s hamarosan eljegyezte. A vőlegény egyik harctéri bajtársa, aki Berlinben nagyiparos, több jelből azt gyanította, hogy a menyasszony nem méltó erre a házasságra s próbára akarta tenni a leányt. Álnév alatt szerelmes levelet írt neki s mikor a harmadik levélre választ is kapott, találkát kért. A leány meg is jelent pontos időre a stettini pályaudvar I. osztályú várótermében, a jóbarát azonban nem mutatkozott be, csak meggyőződött róla, hogy a leány menyasszony léteire elment a randevura. Ezután a jóbarát most már a maga nevének teljes aláírásával levelet írt a leánynak és figyelmeztette, hogy az ilyen eljárás nem való menyasszonyhoz és nem méltó az ő barátjához. A vőlegény, akinek menyasszonya megmutatta ezt a levelet, sértést látott benne és a legszigorubb feltételekhez ragaszkodott a pisztolypárbajnál. Az első golyó a sértett félt illette és a földbirtokos olyan szerencsétlenül találta barátját, hogy a golyó a tüdőt furta át és a sebesültet haldokolva szállították a klinikára. A vőlegény felbontotta az eljegyzést.

— Török hercegek Budapesten. Budapestről jelentik: Vasárnap több török herceg érkezett a magyar fővárosba. A deionizált szultáni ház számított tagjai hölgyeiket is magukkal hozták, akik a Britannia-szállóban szállottak meg. A hölgyek ráváltak hordanak. A bejelentőlap foglalkozási rovatóba a hercegek azt írták be, hogy menekültek.

— Díjat tüztek ki az ir felkelők ellen. Londonból jelentik: Queenstownban az ir szabadállam négy katonája megtámadott egy angol szabadságos katonasoztagot. Egy katonát megöltek, tizenhatet súlyosan megsebesítettek. A támadók azután elmenekültek. Cosgrawe köztársasági elnök Macdonaldhoz táviratot intézett, amelyben felháborodását fejezi ki az eset miatt. Az ir kormány tízezer font jutalmat tűzött ki a bűnösök kinyomozására.

— Az új vámtarifa. A „Consum“ legújabb száma írja: Értésülésünk szerint a kereskedelmi és iparügyi minisztérium teljes egészében elkészítette már a vámtarifa revíziójának tervét. A terv kidolgozásánál úgy az ipari, mint az importkereskedelmi és főleg a fogyasztási érdekek is teljes mértékben érvényesülnek. A vámtarifa revíziójára vonatkozó másik pozitív rendelkezés a napokban érkezett le a cluji iparfelügyelőséghez. E rendelet szerint az iparfelügyelőségek kötelesek április elsejéig bezárólag elkészíteni a körzetükbe tartozó összes gyárak és üzemek állapotáról szóló teljes és pontos jelentéseket. Az adatgyűjtésnek ki kell terjednie az egyes üzemek produkció képességének megvizsgálására, a stagnáló, vagy üzemredukcióra kényszerült gyáraknál annak tüzetes megvizsgálására, vajjon az üzemredukció, munkáselbocsátás menynyiben van összefüggésben azzal, hogy a külföldi gyárak produktumai, tehát az import mily mértékben nehezíti meg a belföldi gyárak produktumainak a belföldi piacon való elhelyezkedését. Ez a rendelkezés minden tekintetben arra vall, hogy a pénzügyminisztériumban is a legkomolyabban készülnek a vámtarifa revíziójára és hogy ezt a revíziót nem ötletszerűen nem kimondottan csak ipari szempontok önmagáért való érvényesítése szerint akarják keresztülvinni, hanem minden egyes gyár, üzem speciális érdekeit tartva szem előtt. Az iparfelügyelőségek már meg is kezdték ezt a nagyarányú munkálatot. Az adatokat helyszíni szemle útján veszik fel és külön-külön, az egyes szakmák szerint csoportosítva.

A KEREN KAJEMET LEJISZRAEL KÖZLEMÉNYE

Március 25.

Avivák! Barissziák!
K. K. L. Biztosok!
Bizottságok!
Purimi gyűjtők!

Purimi gyűjtés eredményéről április 1-ig számoljatok el a cluji K. K. L. Irodával!

— Meghalt a berlini cseh követ. Berlinből jelentik: Tusar berlini csehszlovák követ súlyos szívbetegséggel meghalt. Tusar a cseh-német közlekedés híve volt.

— Téves hír az engedély nélkül gyártott likőrökről. Lapunk tegnapi számában téves hatósági információ alapján hír jelent meg, hogy Geiszt Adolftól több ezer lej értékű saját gyártmányú likőrt lefoglaltak azon a címen, hogy nincs likőrgyártásra engedélye. Tegnapi hírnk téves információ alapult annál is inkább, mert a Geiszt-cégnek likőrgyártási engedélye van az iparhatóságtól és a pénzügyigazgatóságtól is. Így természetesen az állítólagos lefoglalás nem is történhetett meg, mindössze jeljelentés érkezett a cég ellen a rendőrséghez, de ez már hetekkel ezelőtt történt és a bevezetett nyomozás természetesen negatív eredménnyel járt.

— Autómozgató osztyályozása. Az autómobilok összeíró és osztyályozó bizottsága újlag értesíti az összes autómobil-, teherautó- és motorbicikli-tulajdonosokat és bérlőket, hogy az autók stb. osztyályozásának terminusát március 27, 28 és 29-re meghosszabbították. A munkálatok a cluji hadkiegészítőnél, str. Dorobantilor 15 sz. (Iaktanya) folytatódnak. Figyelmeztetnek a fentjelzettek tulajdonosai és bérlői, ha a meghatározott időpontban autóikkal stb. ezuttal sem jelentkeznek, a legszigorubb büntetéssel fognak sújtatni.

— A vas- és fémmunkások ügyében egyezés jött létre. Megirtuk, hogy a cluji munkaügyi inspektorátuson több vas- és fémműzem munkásai a bérrevízió ügyében tárgyalást folytattak. Ez ügyben a tárgyalások most fejeződtek be. A munkások négyszázalékos fizetésjavítást értek el és kollektív szerződésüket tizenkét hónapra megújították.

— Házasság. Grünberger Arnold Beszterce és Jägermann Máli Hruschau (Csehszlovákia) házasságot kötöttek.

— Falopásért hat havi börtön. Lopással vádolva állt a kolozsvári törvényszék előtt Kis Miklós mezőköbölkúti erdőőr. Mezőköbölkúton Bátor Bornemissza erdejéből kivágatott negyvenhat darab álló fát, amit műfának feldolgozatott és hetivásárok alkalmával a piacon értékesített, de az eladásból származó pénzt nem számolta el. A bíróság a tanúhallgatások után beigazolta látta a lopást és Kis Miklóst hat havi börtönbüntetésre ítélték. Vádlott az ítélet enyhítésért, az ügyész pedig az ítélet súlyosításáért felebbezést jelentett be.

— Rómában folytatják a konkordátum-tárgyalásokat. Bukarestből jelentik: Banu volt kultuszminiszter és a bukaresti nuncius között a konkordátum ügyében lefolyt ad referendum szóló tárgyalások befejeződtek. A megbeszéléseket Rómában folytatják, ahová Banu a kultuszminisztérium katolikus osztályának igazgatója kíséretében fog utazni.

— Nemzetközi szövetségi értekezlet Prágában. Prágából jelentik: E héten kezdődnek a nemzetközi szövetségi központ konferenciái Prágában. Az érdekképviselet 20.000 szövetségre terjed ki, amelyeknek taglétszáma 30 millió, tehát a legjelentékenyebb gazdasági szervezetek egyike. A nemzetközi szövetségi központ Londonban székel és hogy a mostani világkonferenciáját Prágába hívta össze, arról tanuskodik, hogy a központ nagy súlyt helyez a csehszlovákiai szövetségi mozgalomra. A nemzetközi hitelszövetségi központ elnökségét a köztársasági elnök is fogadta. A csehszlovák szövetségi központ nevében Fischer Vojtech, a német szövetségek részéről Lorenc W. szenátor és Dietl nemzetgyűlési képviselő jelentek meg a köztársasági elnök előtt.

— Agyonlőtte a feleségét, sógorát és öngyilkos lett. Budapestről jelentik: Máthé György huszonegy éves dohánygyári irnok Kispessten agyonlőtte feleségét, Dózsa Erzsébetet és a vele sétáló sógorát, Dózsa Sándor géplakatos, azután elmaetszete a nyakát és meghalt. Fiatal feleségét Máthé alig nyolc hónappal ezelőtt vette el, de az asszony nemsokára hazaköltözött és minden kérése ellenére nem akart visszatérni, mert férje állandóan hajnalig dorbézolt a kocsmában.

— Hamis dollárokat gyártottak az eredeti klisékkel. Washingtonból jelentik: A rendőrség megállapította, hogy az utóbbi időben nagymennyiségű hamis dollárt hoztak forgalomba. Európába is kicsempésztek a hamis dollárokból. A hamisításban része van az amerikai pénznomda három tisztviselőjének is, akik az eredeti kliséket kiadták a dollárhamisítóknak. Az ügyben kompromittálva van a Federal Reserve Bank egyik vidéki fiókjának több alkalmazottja is.

— Hatvan évig voltak jegyesek. Newyorkból jelentik: Szokatlanul hosszú ideig tartó jegyesség után lépett ma az anyakönyvvezető elé két szerelmes. Hatvan évvel ezelőtt történt, hogy a fiatal Samuel Ellys Filadelfiában eljegyezte az ifju Mary Millert. A vőlegény elutazott Filadelfiából és a jegyesek valahogy elvesztették egymást szem elől. Csak most találkoztak Newyorkban és első dolguk volt az anyakönyvvezetőhöz sietni és megesküdni.

— Amerika kereskedelmi szerződést köt a csehekkel, magyarokkal és osztrákokkal. Washingtonból jelentik: Hivatalos körökben megerősítik azt a hírt, hogy az Egyesült-Államok kereskedelmi szerződésre irányuló tárgyalásokat folytatnak Ausztriával, Csehszlovákiával és Magyarországgal.

* Alabástromfehér arcod, kezed bőre,
Ha Kaiser-Boraxot keversz a fűrdőbe.

* Kopro! csokoládé-hashajtó a bélmozgást a legkellemebb módon szabályozza.

arólag

OL

, mert ez
s kiadós!

ש

n nagyváradi
zül, szigoruan
szerint.

MOS Cluj

DEA-MARE
TA UNIRII

Gzink

TUNGSTROLAM

A legjobb villanykörte!
Mindenütt kapható!

Zsidó irodalmi szenzáció!

A
jövő héten jelenik meg a Kadima-kiadásában
a legnagyobb dán zsidó regényíró
MEIR AARON GOLDSCHMIDT
háromkötetes hatalmas
regénye:

„Egy zsidósors“

A regényt GISZKALAY JÁNOS fordította. A három kötetből álló regény bolti ára gyönyörű kiállításban 200 (kétszáz) lej, amatőrpéldányok finom famentes papíron a három kötet 300 lej

Az Uj Kelet előfizetőinek a rendes kiadás 140 lei (60 lei engedm.), az amatőrkiadás 220 lei (80 lei engedmény). Az „Egy zsidósors“ csak korlátolt példányszámban jelenik meg, figyelmébe ajánljuk az Uj Kelet előfizetőinek, hogy megrendeléseiket (utánvétellel vagy az ár postai beküldésével) mennél hamarabb eszközölgék

**OKOS
CSOKARÉKOS
FELESÉGE**
csakis

**ČEÁSKANNA
VÉDJEGYŰ ČEÁČ**
vásárol.
finom aromája és kiadósága miatt, tehát nem költségesebb az olcsóbb fajtáknál.
ČEÁSKANNA VÉDJEGYŰ ČEÁČ csakis eredeti csomagolásban Čeáskanna védjegyű felirással valódi. Kapható minden fűszerkereskedésben.

Zsák Zsineg Kötél
HAVAS DEZSŐ
TIMISOARA

Első Erdélyrészi Ékszerárugyár

Cluj, Calea Regele Ferdinand 19. szám
Telefon interurban 2-13 * Sürgönycím: juvaere, Cluj
Ékszerárugyártás, nagykereskedés
Fogászati arany * Arany, ezüst és
és forrasztó * piatinsbevételek
Kienle és Schwarzwaldi órákban, valamint kinaerzst
tárgyakban nagy lerakat.
csak viszontelárusítóknak!

Joh. Weiss & Sohn

gyártmányú szerszámok:

Vonófűrészek (Schittersägen) Szögfűrészek, Sárgaréz épületrészeretek, Sárgaréz butorveretek, Butorzárak, Grundmann gyártmányú Butorszegkek, Böröndveretek, „Record“ husvágógépek.

Teutsch & Oberth

Vas és fémáru import

Sibiu—Hermannstadt

Kappel Anzeige, Sibiu

Zsák ~ Ponyva

Vétel! Eladás
Kölcsonintézet, javítóműhely
Albala Izsó Timișoara
II., Piata Traian 2. szám. Sürgönycím: Albala Timișoara-Fabrica
Interurban telefon 60

„Barzel“ Cluj-Kolozsvár,

Piata M. Vit. 13
Fierarie 1480 Vasúzetel Telefon 10-49.

LÁDAGYÁR

Telefon-sz. 81. Fiókházat Egeres
Mindennemű ládákat és fadóbozokat összezergezen és szedett részekben megrendelésre azonnal készít és szállít a legolcsóbb napi áron

Sajovics és Lebovits fakereskedés és ládagyár
Cluj, Strada Cernuzi (volt Kajántól-ut) 1 szám

Longines

órák — 7 nagydíj — Elegáns és pontos

Modern üvegesiszolda és tükörárugyár

PÉCHY ÉS TÁRSA

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD),
STR. SAGUNA (KAPUCINUS-U.) 20

Készíti a legszebb tüköröket és butor-
üvegeket minden Ujrafoncsorozás
méretben és
mennyiségben! Kérjen árajánlatot

ÉSZET

játszák ezt a
s filmje a most
psziche, a zsidó
e a zsidó szel-
amelyet átsző a
megertés érzése
ámára elményé
mellett, aki nem-
Európa színé-
nész is, a szép
séges fiatal Ol-
om tüzseropét.
Szomori Dezső
meg először a

korlátokat, tár-
leromboló sze-
Henry Bataille
ennek a darab-
a Select-mozgó
lmes lett a nős
ett, hogy szülei
tor rideg falai
sével, a fiatal
csajtó szerelem
és szerelmében,
hája és ezt a
ord, a revolver
ini játszotta a
t minden mű-
vezésre áll. Ha-
amit produkált,
sü filmet létre-
a film a leg-
égitse. Zigotto,
tkozott be ezen-
mint koronás

ve. Két év előtt
előtt Krammer
a kellemes elő-
emlékeznek még
legsikerültebbjei
Németországban,
épített föl, min-
i utjáról vissza-
t megjelenik a

MŰSORA

helyarákkal.
akkal.
riletszünetben.

ORA

iz. Nagyszabásu
nry Bataille ki-
Maria Jacobini,
o kreációja. Igazi

gu film! Péntek
násban Szomory
en Szuhányi Éva,
Szerémy Zoltán.

! Fatty postás,
ékos. Mindegyik
pompás humor!
r.

Agorát

és teki nts
meg a
ETI
ARS. butortermelt
n itt szerezhetik be

APRÓHIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szó 3.-, vastag betűvel 6.- lej. Legkisebb apróhirdetés 30 lej. Alláskeresőknek 30% kedvezmény

Benősülni óhajt 40 éves izraelita tisztalember, részvénnytársasági főtisztviselő Szerény, nyugodt természetű léttársat keres. Közledést kér „Szolid 9632” jelígre „Hermes r-t.” címére Nagyszaten-Sibiu, duplaboritékban. 6996

Lányok, aki sok levelet akar kapni az írjon (lehet franciául is) „Ismeretség” jelígre a kiadóba. 6992

Férjhez adnám cluij izraelita, intelligens, szép, fiatal lányrokonomat, kinek ingatlanban készpénzzé tehető 600.000 lej hozománya van. Biztos egzisztenciájú 30 évkorig komoly reprezentáns urak irjanak csakis fényképes teljes című levélre válaszolok. Leveleket „Párisba nászutazás” jelígre a kiadóba. 6975

Perza és szmirna szőnyeg jutányos áron kapható és megrendelhető bármily méretben a **Covoraránál Cluj**, Strada Londrei (Hosszu-u.) 26. Kérjen árajánlatot. 1670

Magas árban veszünk

butort, szőnyeget, porcellánt, zongorát, Wertheim kaszát egész lakásberendezéseket. Meghívásra házhoz megyünk.

Beck és Benjámín
Oradea-Mare
Strada Cogalniceanu
Telefon 17-03

Olesón kiárusítjuk raktáron levő perza és gyári szőnyeget, ebédő-, hálóberendezéseket, antik butorokat.

Bányahelységben biztos megélhetést nyújtó könyv- és papirkereskedés kivándorlás miatt eladó. Ára 200.000 lej. Személyes megtekintés Schön Gyula Lupeni. 6011

Jégszekrény (bodega részére igen alkalmas és kitűnő állapotban van) eladó. Király-u. 33., ajtó 7.

Fiatal német leányt keresek apr. 1-re két gyermek mellé. Ferencz József u. 110, lisztüzlet.

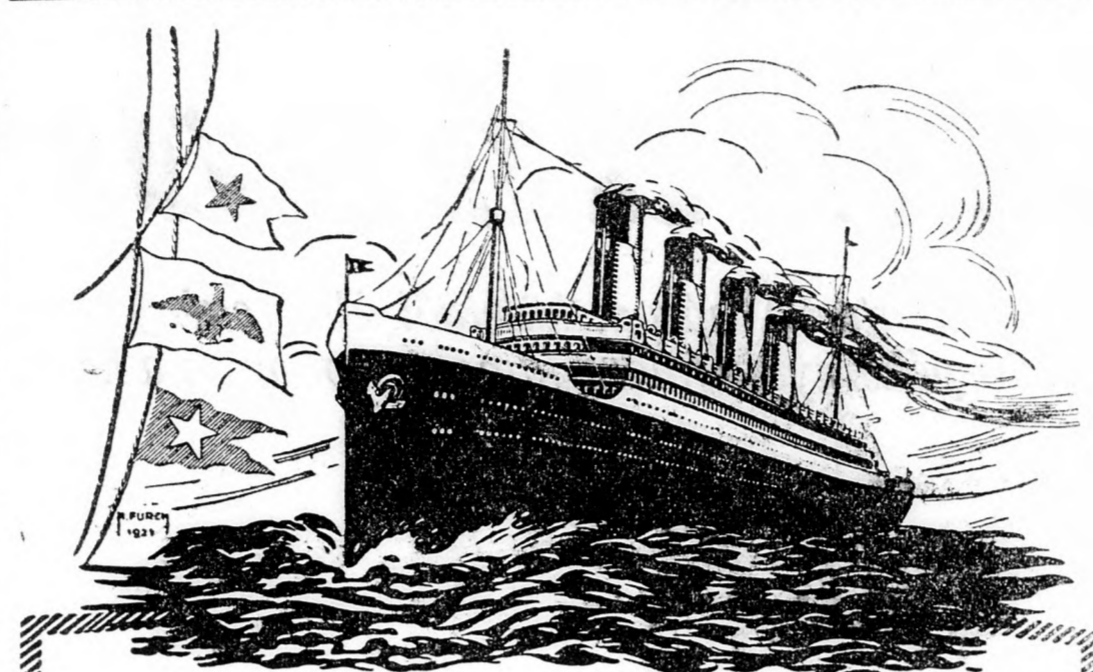
Középkorú cluij önálló izraelita kereskedő, nősülnek; modern lakásom van. Elvonnék csakis széplányt, özvegyet, kinek legalább 500.000 lejen felülévő vagyona van. Kalandornök kiméljenek. Teljes című levelekre fényképpel titoktartás mellett válaszolok. Leveleket „Öszinteség” jelígre a kiadóba. 6975

Keresünk azonnali belépésre egy feltétlenül mérlegképes könyvelőt, aki a román, magyar és német levelezést perfektil bírja. Szombat és ünneppon zárva. Megkereséseket fizetési igények megjelölésével alábbi címre kérünk. Prima fabrica de brânză Reghin-Săseac. 6993

Papírkereskedősegédet, idősebb, izr. szakképzett munkaszertető erőt elszejere keres H. Blech cég Arad. Románul beszélő előnyben részesül. 6957

Deutsch-englisch-ungarischer Correspondent, Stenotypist mit Bureau-praxis sucht Posten. In kräftigem Unternehmen würde mit Lei 200.000 teilnehmen, eventuell in besserer jüdisches Haus einheirathen. Antworten unter „27 Jahre“ in die Administration erbeten. 6991

Gyermekköcski (kerti és jókarban lévő) eladó. Str. Dorobantilor (volt Honvédtáca) 73.

KÖZVETLEN ÚTVONALAK
BUKAREST - TEMESVÁR - NAGYVÁRAD ÉS HALMITÓL.

Hamburg-Bréma-Antwerpen-Cherbourg **Amerika-Kanada-Argentína-Braziliába**

KERESZTÜL

A VILÁG LEGHIRESEBB GÖZHAJÓIN

ROTE STERN LINE **AMERICAN LINE HAMBURG** **WEISS STERN LINE**

BELSENLAND LAPLAND SOTHLAND ZEELAND ST. PAUL
MINEKAWA MANGHURIA MONGOLIA HONGKONG FINLAND
MAJEITIC OLYMPIC PITTSBURG CANADIAN

HETENKINT 3-SZORI HAJÓINDULÁSSAL
AMERIKA-ÉS KANADÁBA
GYORS, KÉNYELMES ÉS BIZTOS. A 2 ÉS 3 OSZTÁLY BERENDEZÉSE
2-4 VAGY 6 SZEMÉLYES, KÜLÖN KABINJAIVAL FELÜLMULHATATLAN.
ELSŐRENDŰ NEMET KONYHA ÉS KISZOLGÁLÁS.
PROSPECTUST ÉS HAJÓMENETRENDET INGYEN ÉS BERMENTVE KÜLD.

N. BRÜCK & CO.
BUKAREST TIMISOARA-JOZEFINA
STRADA SARINDAR 112 STR. CALISTRAT 10 INFERNITZA 11

ROMANIA LEGNAGYOBB HAJÓUGYVÉRSÉGE
DIJTALAN FELVILÁGOSÍTÁS ÚTLEVEL-ÉS VIZUMÜGYEKBE.
LEVELEZÉS MINDEN NYELVEN - IRJATOK AZONNAL!

Narancs Citrom
főlladás pirosbélű 300, 330, 360 hochprima
30, 100, 150-es

Husvéli fűszerárak:
Cukor, kávé, Frank, bors, ecetsav, kokuszvaj, csokoládé, tea stb. — Szállít nagyobb mennyiségben

Léb Fivérek Cluj
Telefon 471

Több évi gyakorlattal bíró rőtös- és divatárúszakmabeli

segédek kerestetnek

Írásbeli ajánlatokat kérünk
Fraji Sternberg Testvérek Sátmar

No. 35—1924.

Concursausschreibung

Bei der israelitischen Cultusgemeinde in Campulung (Bucovina) gelangen drei Schächterstellen für die umliegenden bedeutenden Gemeinden zur Besetzung.

Bewerber wollen ihre Gesuche unter Anschluss der Zeugnisse von orthodoxen Rabbinern, der Verwendungs- und Zuständigkeitszeugnisse bei der oberwähnten Cultusgemeinde bis zum 30. April 1924 überreichen. Gehalt nach Vereinbarung.

Competenten, welche sich zum **מדהל בעל תפלה** und **מדהל בעל קורה** eignen werden bevorzugt.

Den berufenen Competenden werden die Reiseauslagen rückvergütet.

Campulung, am 18. März 1924.

Israeliische Cultusgemeinde
Der Cultusvorsteher: Dawid Drach

SCHICHT „SZARVAS” VEDJEGYÜ SZAPPAN

A HULY JELENKOR ÉS JOVO LEGJOBB SZAPPANA

Képviselet: Hienz ügynökség, Cluj

„LEBEDA”

Első romániai ágynemű-, toll-, gyapju- és gyapot- stb. feldolgozóvállalat rt.

Gyártunk: paplant, matrácot, párnát és mindennemű ágyneműt.

Vessünk és eladunk: lőszört, disznószört, kecskaszört, gyapjut, tollat, africés Seegrast.

Vállalunk: kórházi, közintézeti, szállodai felszerelések szállítását.

Telefon 596 Telefon 515

Villamos tollfosztógépünkön tollfosztást, mosást, porzást és tisztítást vállalunk.

Gyár: Strada Jaşilor (volt Nagyszamos-utca) 14.
Városi detailüzlet: Calea Victoriei (v. Kossuth L.-u.) 10.

כשר של פסה

bor és szilvórium minden mennyiségben kapható

HACKER & STERNBERG
cégnél ARADON

Evet-e már Kalla-féle bismark-, ostsee-, és filetsheringet remuládémártásban??

Kapható csemege- és fűszerkereskedésben!